

Bakalářská práce

2007

Margareta Krpcová

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta
Katedra filozofie a religionistiky

Bakalářská práce

VZNIK, RŮST A PŮSOBENÍ KŘEŠŤANSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
NA SÍDLIŠTI ČERNÝ MOST V PRAZE 14
SE ZAMĚŘENÍM NA CÍRKEV BRATRSKOU

Vedoucí práce: Doc. Mgr. Jaroslav Vokoun, Th. D.

Autor práce: Margareta Krpcová

Studijní obor: Náboženská výchova a etika

Ročník: Čtvrtý

2007

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

15. prosince 2007

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Doc. Mgr. Jaroslavu Vokounovi, Th.D.
za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

OBSAH

ÚVOD.....	5
1 SÍDLIŠTĚ ČERNÝ MOST V PRAZE 14.....	9
1.1 VZNIK SÍDLIŠTĚ	9
1.2 POČET OBYVATEL PRAHY 14.....	10
2 PŘÍCHOD NÁBOŽENSKÝCH SPOLEČENSTVÍ.....	10
2.1 CÍRKEV BRATRSKÁ A AREÁL CHVALY	11
2.1.1 <i>Obecná charakteristika a historie vzniku církve.....</i>	<i>12</i>
2.1.2 <i>„Sousboří“ Církev bratrská Černý Most a Rajská Zahrada.....</i>	<i>13</i>
2.2 KŘESŤANSKÉ SPOLEČENSTVÍ PRAHA – REGION ČERNÝ MOST.....	13
2.2.1 <i>Obecná charakteristika a historie vzniku církve.....</i>	<i>14</i>
2.3 ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST U KOSTELA SV. BARTOLOMĚJE PRAHA-KYJE .	15
2.3.1 <i>Obecná charakteristika farnosti a působení v oblasti sídliště Černý Most. 16</i>	
2.4 CÍRKEV ADVENTISTŮ SEDMÉHO DNE.....	16
2.5 MUSLIMSKÁ KOMUNITA	17
2.6 NÁBOŽENSKÁ SPOLEČNOST SVĚDKOVÉ JEHOVOVI.....	18
3 RŮST KŘESŤANSKÝCH CÍRKVÍ.....	18
3.1 CÍRKEV BRATRSKÁ ČERNÝ MOST	19
3.1.1 <i>Charakteristika „členství“.....</i>	<i>19</i>
3.1.2 <i>Počet členů.....</i>	<i>20</i>
3.1.3 <i>Zdroje nových členů.....</i>	<i>21</i>
3.2 KŘESŤANSKÉ SPOLEČENSTVÍ PRAHA – REGION ČERNÝ MOST.....	22
3.3 ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST U KOSTELA SV. BARTOLOMĚJE PRAHA-KYJE .	23
4 AKTIVITY JEDNOTLIVÝCH CÍRKVÍ ZAMĚŘENÉ NA PÉČI O VĚŘÍCÍ 23	
4.1 CÍRKEV BRATRSKÁ ČERNÝ MOST A RAJSKÁ ZAHRADA	24
4.1.1 <i>Bohoslužby.....</i>	<i>24</i>
4.1.2 <i>Biblická studia a modlitební setkání.....</i>	<i>25</i>
4.2 KŘESŤANSKÉ SPOLEČENSTVÍ PRAHA – REGION ČERNÝ MOST.....	25
4.3 ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST U KOSTELA SV. BARTOLOMĚJE PRAHA-KYJE .	26
4.4 MEZIDENOMINAČNÍ MODLITEBNÍ ČINNOST	27

4.4.1	Mezinárodní dům modlitby Praha.....	27
4.4.2	Modlitební setkání.....	28
5	EVANGELIZAČNÍ ÚSILÍ CÍRKVÍ.....	28
5.1	POČÁTEK EVANGELIZAČNÍHO ÚSILÍ V CB ČM.....	29
5.2	BIBLICKÁ STUDIA PRO VEŘEJNOST.....	31
5.3	KURZY ALFA.....	31
5.4	PROGRAMY PRO DĚTI A MLÁDEŽ.....	32
5.5	KULTURNÍ PROGRAMY.....	32
5.6	AKTIVITY V SOCIÁLNÍ A VZDĚLÁVACÍ OBLASTI.....	33
6	AKTIVITY NEKŘEŠŤANSKÝCH NÁBOŽENSKÝCH SPOLEČENSTVÍ NA SÍDLIŠTI ČERNÝ MOST.....	34
6.1	MUSLIMSKÁ KOMUNITA.....	34
6.2	NÁBOŽENSKÁ SPOLEČNOST SVĚDKOVÉ JEHOVOVI.....	34
	ZÁVĚR.....	35
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	38
	SEZNAM ZKRATEK.....	40
	SEZNAM PŘÍLOH.....	41
	PŘÍLOHY.....	42
	PŘÍLOHA I – POČET ÚČASTNÍKŮ BOHOSLUŽEB CB ČM V LETECH 2000–2006.....	42
	PŘÍLOHA II – POČET ÚČASTNÍKŮ BOHOSLUŽEB KŘEŠŤANSKÝCH SPOLEČENSTVÍ NA SÍDLIŠTI ČERNÝ MOST V PRAZE 14 V ROCE 2006.....	43
	PŘÍLOHA III.....	44
	PŘÍLOHA IV.....	46
	PŘÍLOHA V.....	47
	ABSTRAKT.....	48

Motto:

Proto i my, obklopeni takovým zástupem svědků, odhodme všecku přítěž i hřích, který se na nás tak snadno přichytí, a vytrvejme v běhu, jak je nám uloženo, s pohledem upřeným na Ježíše, který vede naši víru od počátku až do cíle.

(Žd 12,1–2)

ÚVOD

Ke své bakalářské práci jsem si zvolila téma velice živé, které je úzce spjato také s mými osobními zkušenostmi a praxí v oblasti náboženské výchovy a vzdělávání. Byla jsem osobně přítomna zakládání sboru Církve bratrské Černý Most, která působí již sedmým rokem v oblasti rychle se rozvíjejícího sídlištního komplexu v Praze 14 vedle dalších tří denominací křesťanských církví, Náboženské společnosti Svědků Jehovových a nedaleké muslimské komunity. Účastnila jsem se několika evangelizačních akcí a spolupracuji na vedení skupinek biblického studia. Přestože počet sídlištních bytů roste obdivuhodným tempem, oslovování obyvatel a jejich účast na duchovním životě se potýkalo od počátku s jistou nedůvěrou a odmítáním. Jen velmi malé procento obyvatel nových bytů i starší zástavby se účastnilo biblických studií, setkání nad Písmem, akcí s duchovní tematikou, pořádaných místními církvemi. Zajímalo mne, zda tento jev je pouze mým osobním dojmem, či zda jej je možné doložit také objektivními hledisky spojenými s působením všech církví činných na území sídliště Černý Most. Dále mne zajímalo, zda přisun nových obyvatel, většinou mladých rodin s dětmi, nějakým markantním způsobem ovlivnil počet členů jednotlivých křesťanských společenství od roku 2000 do roku 2007. Ke sledování činnosti a růstu církví a duchovních společenství na území sídliště Černý Most v Praze jsem zvolila toto období z jasného důvodu; do roku 2000 byla přímo na sídlišti činná pouze Náboženská společnost Svědků Jehovových a vliv na duchovní stav obyvatel sídliště měla pouze křesťanská společenství působící

v okolních částech Prahy (Kyje, Dolní Počernice, Horní Počernice). S příchodem nového tisíciletí se z tohoto území stala duchovně velmi pestrá oblast, kde spolužijí jak církve křesťanské tak nekřesťanská náboženská společenství.

S růstem počtu obyvatel sídliště se od roku 2000 zvýšilo též množství křesťanských společenství, která v oblasti působí. Svou činnost zde téměř ve shodnou dobu zahájila Církev bratrská Černý Most, Křesťanské společenství Praha – region Černý Most a Římskokatolická farnost u kostela sv. Bartoloměje Praha-Kyje, která začala pravidelně slavit mše svaté v sále Galerie 14 v samém centru sídliště. Na území sídliště je také činná Církev adventistů sedmého dne ve formě domácích skupinek. V těsném sousedství vyvíjí řadu aktivit muslimská komunita (na území Černého Mostu od roku 1999) a náboženská společnost Svědkové Jehovovi (v Praze 14 od roku 1994).

V této práci jsem se zaměřila zvláště na monitorování vzniku a početního růstu Církve bratrské, která zahájila svou činnost v Praze 14 roku 2000, a srovnání s růstem a působením dalších církví v duchovně zajímavém prostředí, ve kterém se prolíná vliv muslimské náboženské komunity a Svědků Jehovových.

V první řadě jsem si kladla za cíl zodpovědět otázky související s činností Církve bratrské na Černém Mostě, které jsem se pak pokoušela rozšířit též na aktivity ostatních církví působících na tomto území:

- a. Jak se daří oslovovat obyvatele anonymního sídliště a přinášet dobrou zvěst – evangelium do jejich života
- b. Jakými dalšími způsoby Církev bratrská na sídlišti slouží věřícím obyvatelům sídliště a jak si stojí ve srovnání s ostatními církvemi
- c. Jakými způsoby slouží nevěřícím obyvatelům
- d. Kde dochází ke spolupráci křesťanských společenství

Zaměřila jsem se zvláště na Církev bratrskou Černý Most a Rajska zahrada, vzhledem ke zdrojům podrobných informací, které poskytuje Archiv CB ČM vedený správcem a kazatelem sboru Ing. Tomášem Grulichem, a také vzhledem k početnímu růstu tohoto církevního společenství v letech 2000 a 2007. Na základě detailního zkoumání této církve jsem se pokusila popsat proces vzniku a „vnikání“ mladého duchovního společenství do anonymního života sídliště,

navíc v sousedství nekřesťanských náboženských společenství. Kroky a působení CB ČM jsem pak pojala jako vzorový model, který jsem použila ke srovnání s ostatními společenstvími vznikajícími v přibližně téže době.

V první části své práce jsem se pokusila zmapovat celkovou situaci vzniku sídliště a růst počtu jeho obyvatel v letech 2000-2006. V další části pak představuji jednotlivá křesťanská společenství, aktivity, kterými své působení na sídlišti zahájila, a růst počtu jejich členů (kde lze o členství hovořit) či obecně účastníků bohoslužeb.

Ve čtvrté kapitole své práce jsem vytvořila přehled aktivit mladého sboru Církve bratrské zaměřených na službu věřícím – bohoslužby, biblická studia, modlitební setkání – a jejich vzájemné prolínání s činností dalších církví a křesťanských společenství. V další části pak ve stručnosti zmiňuji alespoň některé programy křesťanských společenství určených pro nevěřící, některé volnočasové aktivity, sportovní a vzdělávací programy i společné evangelizační projekty církví. Zajímavá je v tomto směru spolupráce jednotlivých křesťanských společenství s Městským úřadem Prahy 14 a jeho podpora činnosti církví v sociální a vzdělávací oblasti ve formě udělování grantů.

Jak jsem již výše zmínila, duchovní život obyvatel sídliště zasahují také nekřesťanská náboženská společenství. Věnuji se proto též ve stručnosti popisu jejich činnosti. Vzhledem k rozsahu této práce není možné srovnat a detailně popsat soužití křesťanských duchovních společenství s nekřesťanskými, přesto je z pohledu religionistiky zajímavé prolínání jednotlivých náboženských skupin, které koexistují na velmi koncentrovaném území (okolo 210 ha).

Podněty a informace jsem čerpala z mnohých zdrojů, převážně z kronik a archivů Církve bratrské Černý Most, ze statistiky Arcibiskupství pražského, oficiálních informací z internetových stránek jednotlivých církví a zvláště pak z osobní korespondence s představiteli jednotlivých křesťanských společenství. Cennými zdroji mi byly také publikované články církevních představitelů a náboženských společenství, řadu hodnotných informací jsem se získala

z osobních rozhovorů a e-mailové komunikace s představiteli církví.¹ Významným zdrojem zvláště pro evidenci aktivit církví v humanitární a sociální oblasti pro mne byly také oznámení a články vycházející v pravidelném magazínu *Listy Prahy 14*.

1 SÍDLIŠTĚ ČERNÝ MOST V PRAZE 14

1.1 Vznik sídliště

Sídliště Černý Most je součástí městské části Praha 14, která se nachází na severovýchodním okraji hlavního města Prahy. Má zhruba 40 000 obyvatel (k dubnu 2007) a její území zahrnuje vedle sídliště Černý Most i původní historické obce Kyje, Hloubětín a Hostavice o celkové rozloze přibližně 1 348 ha. Historie Prahy 14 začíná dnem 18. 11. 1994, kdy vznikla z městské části Praha-Kyje spolu s částí území odděleného od Prahy 9 na základě usnesení Zastupitelstva Hlavního města Prahy číslo 41/14 ze dne 23. 6. 1994.²

Ve východní části regionu vznikla postupně panelová sídliště Černý Most I a Černý Most II, dohromady s přibližně 21 500 obyvateli na území o rozloze 210 ha. V současnosti (k dubnu 2007) se v oblasti Černého Mostu II stále staví další panelové domy. Hlavní etapy výstavby panelových sídlišť byly realizovány ve druhé polovině osmdesátých let, kdy byla dokončena již 3. etapa výstavby Černého Mostu II, a v letech 1992–1993 a 2003, kdy proběhly 4. a 5. etapa.

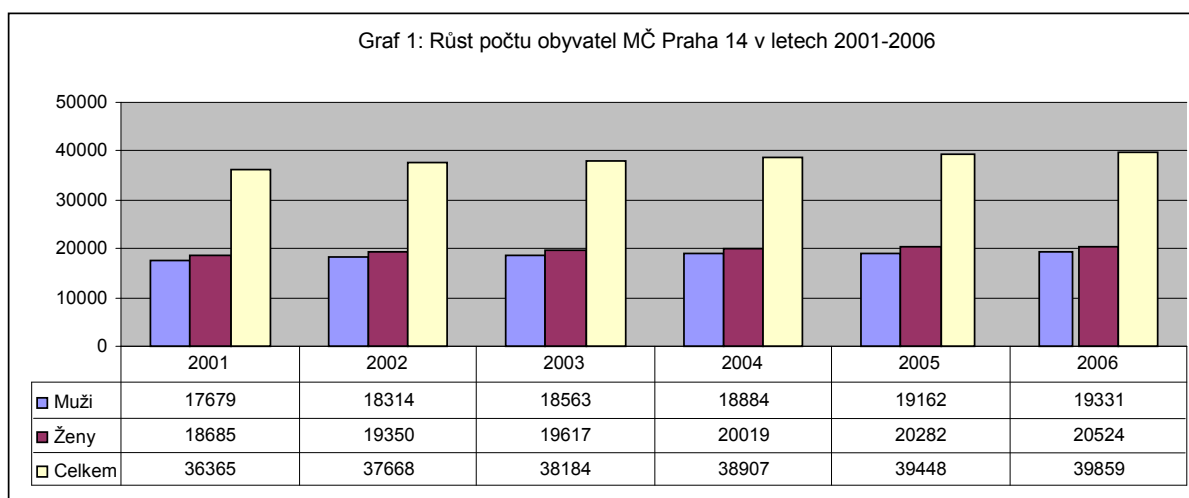
Černý Most se stal součástí Prahy teprve 1. 1. 1988, přesto je v současnosti vyhledávaným místem zvláště pro svá četná nákupní centra. Na východním okraji sídliště vyrostla rozsáhlá nákupní oblast zahrnující Centrum Černý Most s hypermarketem Globus a Zábavní centrum Černý Most s multikinem Village Cinemas a dalšími zábavními či sportovními podniky, a řada dalších prodejen.

¹ Viz přílohy III-V.

² Dostupné na WWW: <<http://www.praha14.cz/MC/praha14.htm>>.

1.2 Počet obyvatel Prahy 14

Díky stále probíhající mohutné výstavbě sídlištních komplexů počet obyvatel neustále roste. Následující graf znázorňuje počty obyvatel městské části Prahy 14 v letech 2001–2006 získané z evidence trvale přihlášených osob. Z původních 36 365 obyvatel v květnu 2001 se jejich počet do května roku 2006 zvýšil o bezmála 3,5 tisíce, tedy o téměř 10 % (viz graf 1).³

2 PŘÍCHOD NÁBOŽENSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

Na území sídliště Černý Most s více než 21 000 obyvatel působí v současné době oficiálně tři křesťanská společenství: Církev bratrská Černý Most a Rajská Zahrada (CB ČM a RZ), Křesťanské společenství Praha (KSP) a římskokatolická církev (ŘKC). Na tak veliký počet obyvatel sídlištního komplexu, kde se rovněž nachází ústředí Svědků Jehovových (již od roku 1994) a nedaleká mešita (postavena 1999), je toto zastoupení křesťanů poměrně malé. Přesto se křesťanská společenství postupně rozrůstají a jejich aktivity mají silící vliv na život obyvatel sídliště. V následujících kapitolách se budeme věnovat tomu, jak se do této lokality jednotlivé církve a náboženská společenství dostala

³ Dostupné na WWW: <<http://www.praha14.cz/MC/praha14.htm>>.

a nakolik se jim v prvních letech 21. století podařilo zapustit kořeny v oblasti rychle se rozšiřující panelové zástavby moderního sídliště.

2.1 Církev bratrská a Areál Chvaly

Současný sbor Církve bratrské Černý Most (CB ČM)⁴ byl založen v Areálu ve Chvalech v roce 2000. Lokalita tohoto areálu v těsném sousedství sídliště Černý Most je s Církví bratrskou spjata již staletou tradicí. Na počátku 20. století zde Církev bratrská založila dětský domov, je tedy přirozené, že po roce 1989, kdy byl majetek Církvi bratrské navrácen, se zde začal budovat rozsáhlý projekt křesťanského centra.

Samotný sbor Církve bratrské Černý Most zahájil svou činnost v dubnu roku 2000 s malou skupinkou asi sedmi lidí. Kazatel Ing. Tomáš Grulich se zakládajícím týmem zde budovali sbor s vizí vysílat pracovníky k zakládání nových sborů v celé České republice. V současnosti stojí hlavní těžiště jeho aktivit na práci dobrovolníků a misionářů ze zahraničí. Sbor přirozeně spolupracuje také s dalšími institucemi, které se v Areálu ve Chvalech nacházejí; Evangelikální teologický seminář (ETS), kolej pro křesťanské studenty Pražský Tyrranus Hall (PTH), dům s pečovatelskou službou Bethesda a Léčebné a rehabilitační středisko ve Chvalech (LRS). Již při zakládání v roce 2000 bylo toto církevní společenství prostorem pro přípravu studentů PTH a ETS ke službě a poskytovalo jim příležitosti k růstu. Sbor měl také již od jeho počátků ve studentech PTH a ETS zdroj dobrovolných pracovníků, které mohl využít zvláště v péči o děti, při práci s mládeží, organizování Kurzů Alfa a spoluorganizování evangelizačních programů. Spolupráce s institucemi v Areálu Církve bratrské ve Chvalech se stalo specifíkem tohoto církevního společenství.

V prostředí sídliště či okraje Prahy se tak vytvořil prostor pro setkávání se s otevřeným společenstvím, které pro své okolí začalo připravovat různé

⁴ Dostupné na WWW: <<http://www.cb.cz/cerny.most.cz>>.

programy – od sportu přes odbornou pastorační a psychologickou pomoc až po programy s ryze duchovní tematikou.

2.1.1 Obecná charakteristika a historie vzniku církve

Církev bratrská⁵ vznikla v druhé polovině 19. století z duchovního probuzení, které tehdejší evangelická reformovaná církev, k níž mělo hnutí nejbližší, nepodchytila. Církev se přihlásila k odkazu staré Jednoty bratrské a k probuzenecké zbožnosti, která na naše území pronikla zvláště misijní prací anglosaských probuzeneckých církví.

Popud ke vzniku církve dalo dvoje probuzení. První vzniklo v šedesátých letech 19. století mezi katolickým obyvatelstvem na Hronovsku a vedlo k založení prvního sboru Svobodné evangelické církve české v roce 1868 v Bystrém u Dobrušky. Druhé probuzení vzniklo úsilím reformovaného faráře Václava Šubrtu a prací misionářů American Board v sedmdesátých letech 19. století v Praze. Nově vzniklá církev přijala jméno Svobodná církev reformovaná. Obě církve se sloučily v jednu, která se během první světové války zcela osamostatnila po stránce právní i hospodářské a po vzniku Československa v roce 1919 přijala nové jméno Jednota českobratrská.

V roce 1949 bylo toto církevní společenství novými zákony zrovnoprávněno s ostatními církvemi a náboženskými společnostmi a kazatelům byl přiznán státní plat. Vzhledem k tomu, že členové církve patřili ke třem národnostem (česká, polská, slovenská) a historické jméno začalo být nesrozumitelné, bylo roku 1966 změněno na Církev bratrská.

V době nesnadných padesátých let ztratila postupně Církev bratrská svá diakonská zařízení, včetně sirotčince ve Chvalech. Po roce 1989 se začala znovu

⁵ BENEŠ, B. a kol. (Komise pro vyjádření zásad CB) *Zásady Církve bratrské*. Praha: Oliva, 1997, s. 5–9. ISBN 80-85942-24-0.

vracet ke svému původnímu misijnímu zaměření a začala obnovovat své misijní práce na veřejnosti. Zároveň se rozvíjí služba diakonská, vydavatelská a pastorační. Ve Chvalech také došlo k založení Evangelikálního teologického semináře a některé rozlehlé sbory se rozdělily na menší celky a založily se nové sbory. Jedním z nich je sbor Církev bratrská Černý Most v Areálu Církve bratrské ve Chvalech.

2.1.2 „Sousboří“ Církev bratrská Černý Most a Rajská Zahrada

Vzhledem k jisté vzdálenosti komplexu ve Chvalech od centra sídliště Černý Most, která je nevýhodná zvláště pro rodiny s malými dětmi a starší obyvatele, se Církev bratrská Černý Most (CB ČM) rozhodla vytvořit stanici Církev bratrská Rajská Zahrada (CB RZ) přímo v centru sídliště. V roce 2007 tak vzniklo jakési „sousboří“ CB ČM a RZ.

Stanice CB RZ zahájila oficiálně svou činnost 18. března 2007, mimo jiné za velké podpory partnerského sboru Církve bratrské – Mezinárodního sboru v Praze (ICP). Již před tímto datem se však její zakládající tým aktivně zapojoval do činnosti na sídlišti Černý Most.

2.2 *Křesťanské společenství Praha – region Černý Most*

Křesťanské společenství Praha – region Černý Most⁶ zahájilo svou činnost na sídlišti Černý Most v září 2003, její členové se však aktivně zapojovali do dění v oblasti sídliště již dříve. KSP ČM se zaměřuje zvláště na evangelizační působení, pomoc v sociální a vzdělávací oblasti. Vedle velmi bohaté činnosti se již osm let pravidelně schází k nedělním bohoslužbám v Komunitním centru Motýlek v blízkosti metra Rajská zahrada.

⁶ Dostupné na WWW: <<http://www.praha.kaes.cz/view.php?cislocclanku=2004020705>>.

2.2.1 Obecná charakteristika a historie vzniku církve

„Církev Křesťanská společenství“ je oficiální název, pod kterým byla registrována Ministerstvem kultury ČR v roce 2002. Je svazkem nezávislých křesťanských sborů a skupin, které se řadí mezi evangelikální církve. Věrouka i praxe se u jednotlivých sborů liší. Převažuje charismatická orientace, někdy doplněná spíše o probuzenecké rysy, jindy spíše o charakteristiku *Hnutí víry*. Některé sbory mají podobnou orientaci jako baptisté.⁷

Křesťanská společenství vznikla oficiálně až počátkem devadesátých let, nicméně „duchovně“ se vytvářela již koncem let sedmdesátých. Sbor této církve se zprvu scházel v ulici Na Maninách, průměrná účast na bohoslužbách byla tehdy 29 lidí, průměrný věk návštěvníků shromáždění cca 62 let. Na konci roku 1978 se začala scházet malá skupinka „mládeže“, která během dalších dvou let postupně narůstala. V současné době církev sdružuje 22 sborů a 26 misijních skupin, má přibližně 2 500 členů.⁸

Křesťanské společenství, u jejíhož počátku stál kazatel Daniel Drápal, vzniklo, jak on sám uvádí, v době sporů a stagnace evangelikálních církví a „*přetrvávající nechuti vůči charismatikům*“⁹. V této situaci se zrodil sbor jaksi „na zelené louce“ a zaměřil se na evangelizaci. Podle Daniela Drápala byl klíčovým bodem tajný týdenní seminář s „Navigátory“¹⁰, který se uskutečnil v roce 1979, tedy v době tvrdé komunistické normalizace. Bohoslužby probíhaly v tradiční evangelické podobě, účast na setkáních mládeže rostla a v roce 1981 převýšila dokonce počet přítomných na nedělních bohoslužbách. *The Navigators*

⁷ Dostupné na WWW: <<http://encyklopedie.seznam.cz/heslo/479562-krestanske-spolecenstvi>>

Zdroj: Wikipedia, aktualizace: 19. 8. 2007.

⁸ Tamtéž.

⁹ DRÁPAL, D. Ke vzniku křesťanských společenství. [on-line], 10. ledna 2007, 14:08. Dostupné na WWW:

<<http://cs.christiantoday.com/article/dan-drapal-ke-vzniku-krestanskych-spolecenstvi/5118.htm>>.

¹⁰ *The Navigators* – americká organizace věnující se osobní evangelizaci.

s sebou přinesli koncept studijních „domácích skupinek“, řada účastníků začínala vést druhé, protože obrácených stále přibývalo a bylo nutno zakládat nové a nové skupinky.

Tato historie charakterizuje hlavní důraz společenství dodnes – jeho aktivní zapojení a působení ve okolí v podobě předávání víry v Krista, i praktické pomoci dětem, mládeži, seniorům, nemocným apod.

2.3 *Římskokatolická farnost u kostela sv. Bartoloměje Praha-Kyje*

V bezprostřední blízkosti sídliště Černý Most působí dvě katolické farnosti: *Římskokatolická farnost u kostela sv. Ludmily Praha-Chvaly*, jejichž duchovním správcem je RNDr. Mgr. Ladislav Souček a *Římskokatolická farnost u kostela sv. Bartoloměje Praha-Kyje*, kterou vede ThLic. Edward Walczyk. Tyto farnosti zahrnují rozsáhlé území Kyjí, Hostavic, Štěrbohol, Černého Mostu a Horních Počernic, kde žije přes 40 000 obyvatel¹¹, z toho 5329 se hlásí ke katolické víře, což znamená přibližně 13% z celkového počtu obyvatel.¹² Věřící v této lokalitě navštěvují bohoslužby a aktivity na území oblastí Dolní Počernice, Kyje, Hloubětín, Horní Počernice-Chvaly, nemálo z nich dojíždí na katolické bohoslužby do centra města.¹³

¹¹ V roce 2001 byl počet obyvatel 40 320. Údaje pochází z roku 2001 podle statistik

Arcibiskupství pražského, dostupné na WWW:

<[https://katalog.apha.cz/web/katalog_detail.php?sablona_soubor=detail/farnosti_detail.xml¶metry\[farnosti\]\[id\]=852](https://katalog.apha.cz/web/katalog_detail.php?sablona_soubor=detail/farnosti_detail.xml¶metry[farnosti][id]=852)>.

¹² Tamtéž.

¹³ BORGULOVÁ, M. Vánoční (nejen) rozjímání. *Listy Prahy 14*, 2005, č. 12, s. 16.

2.3.1 Obecná charakteristika farnosti a působení v oblasti sídliště Černý Most

Největší lokalita Černý Most, spadá do Římskokatolické farnosti u kostela sv. Bartoloměje Praha-Kyje. Kyjská fara byla navrácena do majetku církve po roce 1989 ve velmi zdevastovaném stavu, věřící se scházeli v provizorním prostředí k diskusím o víře, biblickému studiu. Kostel sv. Bartoloměje však již kapacitně ani polohou věřícím nedostačoval, a podle slov RNDr. Mgr. Ladislava Součka bylo velkou pomocí pro tuto lokalitu konání nedělních bohoslužeb přímo na Černém Mostě.¹⁴ Již od 3. 11. 2002 slavila farnost pravidelné mše svaté v neděli večer (od 18h) také přímo uprostřed sídliště Černý Most, v obřadní síni Městského úřadu Prahy 14, zvané Galerie 14. Farnost Černý Most ještě do roku 2007 nebyla oficiálně zřízena, ale byl vydán dekret, který již kněžská rada projednala, což svědčí také o významu společenství katolíků na Černém Mostě.¹⁵

2.4 *Církev adventistů sedmého dne*

Před rokem 2000 se na sídliště Černý Most také přistěhovalo několik členů Církve adventistů sedmého dne, jejichž působení zde uvádím pro doplnění celkového obrazu církví působících na tomto území. Přestože tato církev ještě nebyla na území sídliště Černý Most oficiálně založena, pravidelně se zde scházela studijní skupinka jejich členů k neformálnímu setkávání při studiu Bible a účastníci zde plánují do budoucna další aktivity.¹⁶

¹⁴ Tamtéž.

¹⁵ ŠMÍD, J. Z pastoračního vystoupení a besedy kardinála Vlka v Galerii. *Listy Prahy 14*, 2006, č. 5, s. 14.

¹⁶ HRDINKA, J. Re : bakalářská práce [elektronická pošta]. Message to : Margareta Krpcová. 16. srpna 2007. Osobní komunikace. Viz příloha III.

2.5 *Muslimská komunita*

Na poměrně malém území sídliště Černý Most se mimo křesťanských společenství nacházejí také velká centra dvou nekřesťanských náboženských skupin – muslimská komunita a ústředí Svědků Jehovových.

Právě na území Prahy 14 můžeme nalézt jedinou mešitu v hlavním městě České republiky, která byla otevřena 1. května 1999 v Blatné ulici a nahradila muslimům provizorní modlitebnu v prostorách dělnické ubytovny v Praze 4.

V západní Evropě, kde muslimové tvoří menšinu, je mešita především centrem místní muslimské komunity. Její existence je nepřehlédnutelným znamením přítomnosti islámu ve veřejném prostoru a kolem tohoto symbolu se rozvíjí množství vztahů, často napjatých. V případě hlavního města Prahy se však žádný napjatý střet nekonal. Důvodem je zřejmě skutečnost, že místo, na kterém byla mešita postavena, je těžko přístupné jinak než autem, a tak nevzbudilo pozornost ani místních obyvatel, ani médií. Nadace pro zřízení a provoz islámského centra v Praze s čelními osobnostmi Ing. Lazharem Maamrim a RNDr. Vladimírem Sáňkou zakoupila pozemek v blízkosti prodejny ElectroWorld a základy stavby byly položeny již roku 1997.¹⁷

Od roku 1999 se zde na pátečních bohoslužbách schází pravidelně přibližně 300 věřících, ve svátky a v období ramadánu i více.¹⁸ Islámská nadace mimo pátečních bohoslužeb také organizuje řadu přednášek i pravidelnou výuku arabštiny.¹⁹

¹⁷ VOJTÍŠEK, Z. Český boj o mešity. *Dingir*, 2006, č. 1, s. 20.

¹⁸ VOJTÍŠEK, Z. Re : bakalářská práce – muslimská komunita [elektronická pošta]. Message to : Margareta Krpcová. 12. srpna 2007. Osobní komunikace. Viz příloha IV.

¹⁹ Dostupné na WWW: <<http://www.praha.muslim.cz/index.html>>.

2.6 Náboženská společnost Svědkové Jehovovi

Oficiální název svědků Jehovových u nás zní „Náboženská společnost Svědkové Jehovovi v České republice“. Tato organizace působí na našem území již od dob první republiky a dnes se pravděpodobně jedná o čtvrtou nejpočetnější náboženskou skupinu v naší zemi. Od roku 1993 je Náboženská společnost Svědkové Jehovovi v České republice také zaregistrována podle zákona č. 161/1992 Sb.²⁰

Na sídlišti Černý Most, v Bryksově ulici, se od roku 1994 nalézá přímo sídlo ústředí Svědků Jehovových v České republice, jeho působení proto není omezeno pouze na oblast Prahy 14. Členové této organizace vyvíjejí mnoho aktivit nejen na území sídliště Černý Most, připravují studia, rozličné kurzy a přednášky.

3 RŮST KŘESŤANSKÝCH CÍRKVÍ

Tato kapitola hovoří o „růstu“ křesťanských církví, je ovšem nutné zdůraznit, že již vzhledem k rozsahu i zaměření této práce se nepokouší vylíčit „růst“ jednotlivých církví v nejširším slova smyslu, jak jej popisuje například O. Mádr ve svém díle *Modus moriendi církve*.²¹ Podle jeho pohledu je církev organismus a paralelně v něm probíhají procesy vzniku, rozkvětu i zániku. Doba vzniku pak není omezena na prvotní církev nebo misijní období nově vznikající místní církve. Doba rozkvětu je charakteristická plným církevním životem, množstvím členů a aktivitou, ale není jen o kvantitě, ale o kvalitě. Období

²⁰ KOZÁK, L.; PROFANT, V. *Svědkové Jehovovi*. Dostupné na WWW:

<<http://sweb.cz/vit.p/streva/svedkove.html>>.

²¹ MARKUS, F. (pseudonym O. MÁDRA), *Modus moriendi der Kirche*, Diakonia 1977, 2, s. 115–119. Česky vyšlo v exilovém časopise Studie č. 69, 1980, s. 265–269 a v knize Slovo o této době, Zvon, Praha 1992, s. 237–242.

pronásledování pak může znamenat období ohromného růstu a naopak církve umírá, když ochabuje intenzita života z víry.²²

Tato teoretická práce si neklade za cíl hodnotit kvalitu ani duchovní dopad církví v oblasti sídliště Černý Most, „růstem“ tedy budu nazývat kvantitativní rozšiřování působnosti církevních společenství, tedy růst počtu členů (kde lze o členství z podstaty církevního společenství hovořit), farníků či účastníků bohoslužeb. Je nutno připustit, že takovéto pojetí růstu církve nehovoří plně o skutečném rozsahu působení těchto společenství, nicméně vycházím z toho, že také kvantitativní určení osob hlásících se k určité náboženské skupině hovoří o celkové duchovní atmosféře země či oblasti.

3.1 Církev bratrská Černý Most

Sbor Církve bratrské na Černém Mostě byl slavnostně ustanoven 8. října 2000 s uvedením do služby kazatele Ing. Tomáše Grulichy a slibem dvou starších sboru. Sbor byl založen na základě jednorázového konferenčního usnesení RCB z května 2000. Jeho zvláštní statut jako misijního sboru schvalovala Konference Církve bratrské, neboť na tomto území dříve nebyla ani kazatelská stanice. Přesto sbor projevil svou životaschopnost, také díky spolupráci s kolejí PTH, která sboru poskytuje zázemí a možnosti využití budovy (tělocvična, kuchyň, kancelářské prostory atd.).²³

3.1.1 Charakteristika „členství“

Církev bratrská patří mezi tzv. svobodné církve, které kladou důraz na princip dobrovolnosti. „Členem svobodné církve se člověk nestává tím, že se v ní

²² DOLISTA, J.; MACHULA, T. *Teologie zápasící* in Teologické texty, 2003, č. 2. Dostupné na WWW: <<http://www.teologicketexty.cz/index.php?s=clanek&kod=20041119214717&nadpis=Teologie-zapasici>>.

²³ GRULICH, T. *Archiv CB ČM, sv. I.*

narodí, nýbrž vlastním přesvědčením, samostatným rozhodnutím víry... Rozhodnutí pro víru je možno učinit teprve ve věku dospělosti. Následkem toho se ve svobodných církvích uděluje křest tradičně teprve poté, kdy je jednotlivec s to sám se rozhodnout pro víru a příslušnost k obci, nebo když skutečně rozhodní rodiče skýtají záruku, že jejich děti vrostou do křesťanské obce. Křest dětí zůstává však i tam omezen na tyto výjimečné případy.“²⁴

Zásady Církve bratrské²⁵ popisují dvojí stupeň členství, o které se příslušníci po svém dobrovolném rozhodnutí osobně přihlásí u správy sboru. „Za přípravné členy jsou přijímáni všichni žadatelé, kteří projeví touhu vzdělávat se v pravdě evangelia Kristova a začlenit se do obecnství vyznavačů Ježíše Krista. Za plnoprávné členy bývají přijímáni pouze ti, kteří veřejně vyznají odpuštění hříchů, jistotu spasení a víru v Boha a Pána Ježíše Krista jako svého osobního Spasitele, a ukazuje-li se při nich nový život z Boha. Totéž se žádá i od dětí církve. Plnoprávní členové se zavazují řídit se zásadami Písma svatého, pečovat o rozkvět církve, vést příkladný soukromý, rodinný i občanský život. Navštěvují pravidelně pobožnosti svého sboru, pěstují svůj osobní duchovní život, rozvíjejí bratrské obecnství s ostatními členy, pamatují na sborové potřeby a podrobují se církevní kázni.“

3.1.2 Počet členů

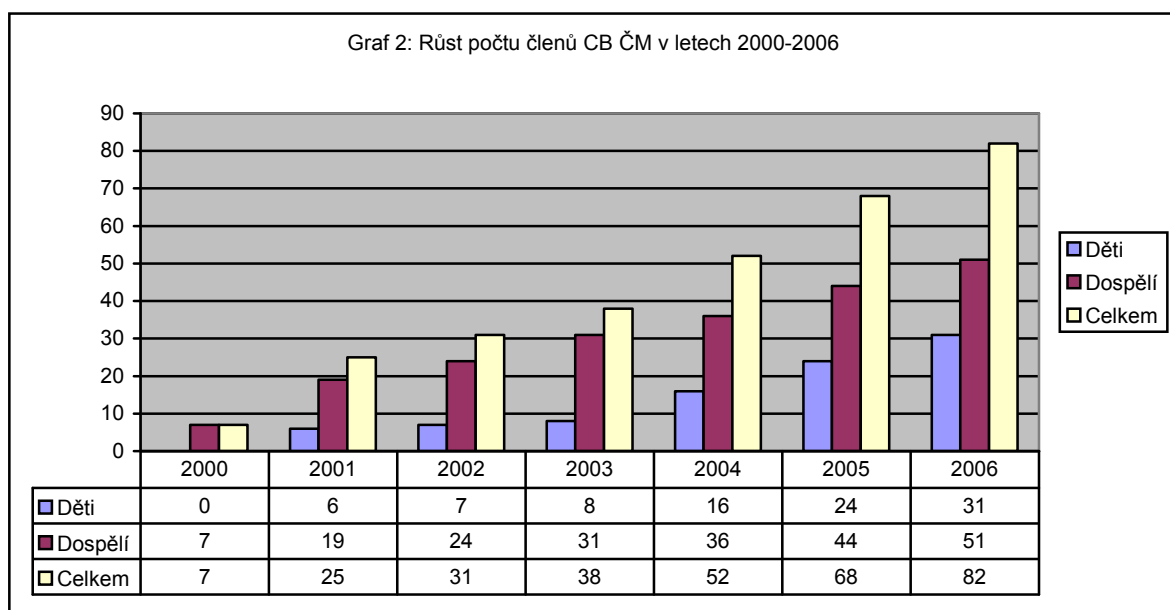
V době založení v květnu roku 2000 měl sbor 7 zakládajících členů, z čehož byli ustanoveni 2 starší. Při nedělních shromáždění se pravidelně scházelo okolo 15 lidí. Ke konci roku 2001 bylo členů celkem 25 (z toho 6 dětí), v dalším roce již 31 (z toho 7 dětí). V roce 2003 narostl počet členů na celkem 39 (z toho

²⁴ NEUNER, P. *Ekumenická teologie*. Praha : Vyšehrad, 2001. ISBN 80-7021-408-2, s. 131–132.

²⁵ BENEŠ, B. a kol. (Komise pro vyjádření zásad CB) *Zásady Církve bratrské*. Praha : Oliva, 1997. ISBN 80-85942-24-0, s. 24.

8 dětí), již k březnu 2004 na 52 (z toho 1 přípravný, 16 dětí) a v roce 2005 na celkem 68 členů (z toho 24 dětí). Na konci roku 2006 tvořilo sbor Církve bratrské Černý Most celkem 82 členů (z toho 31 dětí), viz graf 2.²⁶

Před oficiálním zahájením činnosti Církve bratrské Rajska Zahrada bylo členů Církve bratrské Černý Most celkem 98 (z toho 36 dětí). Členy sboru tvoří z velké části lidé středního věku, mladé rodiny s dětmi a svobodní lidé do 40 let. Velké procento účastníků bohoslužeb jsou v roce 2006 děti, z celkového počtu členů je jich celých 38 %. Naopak ve sboru téměř chybí mládež a lidé nad 50 let.

3.1.3 Zdroje nových členů²⁷

Církev bratrská Černý Most se během poměrně krátkého období svého působení v blízkosti sídliště početně značně rozrostla, tento růst je největší ze všech křesťanských společenství působících na Černém Mostě. Je však důležité položit si otázku, kde je původ takovéhoho růstu a zda svědčí o průlomu křesťanské nauky vyučované prostřednictvím této větve Kristovy církve do svědomí obyvatel sídliště. Následující zdroje o tomto vypovídají.

²⁶ GRULICH, T. *Archiv CB ČM, sv. I.*

²⁷ Tamtéž.

Růst počtu členů je dán především příchodem věřících z jiného sboru církve. Novými členy tohoto církevního sboru se staly zvláště rodiny, které se na sídliště přistěhovaly z jiných částí Prahy i dalších měst České republiky a přešly do církve z jiných sborů křesťanských církví. Tito členové jsou zastoupeni v polovině roku 2007 počtem 54 dospělých, z celkového počtu 62 členů, tvoří tedy 87 % z celkového množství dospělých ve společenství Církve bratrské Černý Most. Z toho 66 % věřících přešlo do CB ČM z jiného sboru přímo Církve bratrské.²⁸

Podstatně nižší procento nových členů sboru tvoří lidé oslovení při evangelizačních programech, případně na základě osobních rozhovorů. Do činnosti sboru se takto postupně zapojilo v letech 2000–2007 celkem 8 osob, tedy 13 % z celkového počtu dospělých členů sboru. Evangelizačními aktivitami v tomto případě rozumíme zvláště biblická studia, pořádání Kurzů Alfa, vánoční či velikonoční slavnosti pro veřejnost a distribuce filmu *Ježíš*, svou roli sehrávají také osobní svědectví (rodinní příslušníci, vedoucí aktivit) a odborná pastorační péče nabízená obyvatelům sídliště a okolí kazatelem CB ČM Ing. Tomášem Grulichem.

Důvodem poměrně rychlého růstu církevního sboru CB ČM je také poměrně velké množství nově narozených dětí, které většinou nebývají podle zvyklosti církve křtěny, ale jsou jim slavnostně udělována požehnání. Od roku 2000 požádali rodiče o požehnání církve u šestnácti nově narozených dětí.

3.2 Křesťanské společenství Praha – region Černý Most

Křesťanské společenství Praha má podobně jako Církev bratrská mezi svými členy zvláště mladé rodiny s dětmi a mladé svobodné ženy a muže.

²⁸ GRULICH, T. *Archiv CB ČM, sv. I.*

Celkový počet členů se mezi lety 2003 a 2006 příliš nezměnil. Roku 2003 tvořilo sbor 26 dospělých a 28 dětí, v roce 2007 pak 27 dospělých a 33 dětí.²⁹

3.3 Římskokatolická farnost u kostela sv. Bartoloměje Praha-Kyje

Obyvatelé sídliště Černý Most, kteří se hlásí ke katolickému vyznání (tvoří přibližně 13 % obyvatel)³⁰, mají řadu možností účastnit se katolických bohoslužeb v okolních farnostech nebo cestovat do centra města. Přesto se večerních nedělních mší svatých, které se konají v sále Galerie 14 v centru sídliště, účastní stabilně okolo 60 věřících. I v této komunitě převládají mladí rodiče, průměrný věk je zhruba 25 let.³¹

4 AKTIVITY JEDNOTLIVÝCH CÍRKVÍ ZAMĚŘENÉ NA PÉČI O VĚŘÍCÍ

Křesťanské církve na sídlišti Černý Most nabízí věřícím řadu pravidelných aktivit. Jde samozřejmě v první řadě o bohoslužby, dále pak o modlitební setkání a biblická studia.

²⁹ LOUTHAN, P. Re : KSP ČM – účast na bohoslužbách [elektronická pošta]. Message to : Margareta Krpcová. 14. srpna 2007. Osobní komunikace. Viz příloha V.

³⁰ Údaje z roku 2001 podle statistik Arcibiskupství pražského, dostupné na WWW: <[https://katalog.apha.cz/web/katalog_detail.php?sablona_soubor=detail/farnosti_detail.xml¶metry\[farnosti\]\[id\]=852](https://katalog.apha.cz/web/katalog_detail.php?sablona_soubor=detail/farnosti_detail.xml¶metry[farnosti][id]=852)>.

³¹ Vzhledem k tomu, že neexistují k tomuto účelu oficiální statistiky, vycházejí údaje z osobních rozhovorů s účastníky bohoslužeb a ŠMÍD, J. Z pastoračního vystoupení a besedy kardinála Vlka v Galerii. *Listy Prahy 14*, 2006, č. 5, s. 14.

4.1 *Církev bratrská Černý Most a Rajská Zahrada*

4.1.1 **Bohoslužby**

Církev bratrská Černý Most³² pořádá pravidelné nedělní bohoslužby od roku 2000 v Areálu Církve bratrské ve Chvalech, v budově učednické koleje PTH. Součástí bohoslužeb je oddělený program pro děti a od roku 2005 i pro nejmenší, což do společenství přivádí řadu mladých rodin. Nejprve byly bohoslužby vedeny v odpoledních hodinách, a umožňovaly tak návštěvu bohoslužeb současně i v jiných sborech a zároveň účast věřících, kteří odjížděli na víkendy z Prahy.

Od roku 2006 probíhají bohoslužby standardně v dopoledních hodinách. Po bohoslužbách je možnost ke sdílení a posezení u kávy, případně občerstvení, pravidelně je jednou za měsíc vysluhována Večeře Páně. Od roku 2006 se konají také pravidelné bohoslužby stanice Církve bratrské Rajská Zahrada v *Mateřském centru Klubičko* v blízkosti metra Rajská Zahrada a několikrát do roka se konají společné bohoslužby CB ČM a stanice CB RZ.

Vzhledem k velkému počtu dětí v Církvi bratrské je také její bohoslužebný program ovlivněn jejich potřebami. Mimo pravidelného nedělního programu pro děti církev pořádá dětské bohoslužby, kdy je program přizpůsoben nejmenším dětem, obsahuje zábavné soutěže, dětské písně a scénky. Tyto bohoslužby přizpůsobené dětem jsou často spojeny s požehnáním nově narozených. Zvláštní postavení v bohoslužebném programu církve má také pravidelná vánoční dětská slavnost určená pro děti i dospělé ze širokého okolí. V roce 2005 byla dětem určena i velkopáteční bohoslužba a sborové Vánoce s dětmi, které se konaly ve spolupráci s Křesťanským společenstvím Praha – region Černý Most. Zúčastnilo se jich celkem 110 lidí. Dětské bohoslužby probíhají pravidelně také na počátku školního roku.

³² Dostupné na WWW: <<http://www.cb.cz/cerny.most>>.

4.1.2 Biblická studia a modlitební setkání

Sborový život věřících není soustředěn pouze na nedělní bohoslužby a aktivity spojené s křesťanskými svátky. Vzhledem k tomu, že tradice Církve bratrské je založena na vnitřním růstu každého člena sboru, je velký důraz kladen na společné biblické studium v malých domácích skupinkách, které se věnují sdílení, modlitbě a společnému studiu Bible.

V budově PTH se pravidelně v letech 2004–2006 konaly studijní skupinky pro ženy a od roku 2006 pravidelné studium pro muže. Obě skupiny se zaměřují na biblické studium vedoucí k růstu v poznání Božího slova a uplatňování křesťanských principů v každodenním životě.

Od roku 2006 jsou v rámci CB ČM organizovány dvakrát ročně Víkendy ztišení a zastavení, které jsou nabízeny věřícím ze sborů Církve bratrské i dalších křesťanských společenství. Jde o víkend modliteb a rozjímání, doplněný přednáškami a možností promluvy s duchovním pracovníkem, kterých se účastní okolo dvaceti osob.

Setkání k modlitbám jsou dále součástí programu pravidelného zasedání staršovstva sboru, domácích skupinek a skupinek biblického studia. Nepravidelně jsou organizovány modlitební skupinky podle aktuálních potřeb, 1. 12. 2005 například proběhlo modlitební setkání v budově PTH za práci jednotlivých složek Areálu ve Chvalech. Za celou dobu existence CB ČM se dvakrát uskutečnil večer modliteb a chval v budově PTH, v červnu 2005 a červnu 2007. Od října 2004 se v souvislosti se zahájením činnosti CB RZ začala k modlitbám scházet také skupinka zaměřená na činnost na Rajské Zahradě.

4.2 *Křesťanské společenství Praha – region Černý Most*

KSP ČM pořádá v pravidelných dopoledních časech bohoslužby v Komunitním centru Motýlek, a podle správce sboru Pavla Louthana se jich

pravidelně účastní přibližně 20 dospělých a 25 dětí.³³ V rámci spolupráce svobodných církví působících na Černém Mostě v roce 2003 se konaly společné bohoslužby Křesťanského společenství Praha a Církve bratrské. Opakovaně od dubna roku 2005 také probíhají společné velikonoční jitřní bohoslužby Církve bratrské a Křesťanského společenství Praha.

Členové Křesťanského společenství Praha se mimo pravidelných nedělních bohoslužeb v Komunitním centru Motýlek, podílejí na práci mezi denominačního Mezinárodního domu modlitby, který se soustředí na modlitby za Českou republiku i jiné země, stejně jako na povzbuzení věřících ke společným chválám hudbou i tancem. Z historie vzniku církve je zřejmý důraz na domácí skupinky biblického studia a setkávání k pravidelným modlitbám.

4.3 Římskokatolická farnost u kostela sv. Bartoloměje Praha-Kyje

V městské části Praha 14 se konají pravidelné katolické bohoslužby v kostele sv. Bartoloměje v Kyjích, u sv. Jiří v Hloubětíně, jde však o oblast poněkud stranou od centra sídliště. Pro obyvatele sídliště má proto velmi pozitivní akcent skutečnost slavení mší svatých přímo v jeho centru, v sále Městského úřadu Galerie 14 na sídlišti Černý Most od roku 2002. Večerních bohoslužeb (od 18h) se již pravidelně účastní okolo šedesáti věřících.³⁴

ŘKF v Kyjích zde také nabízí Hovory o víře pro dospělé, každou třetí středu v měsíci se věřící katolického vyznání scházejí též ke společným modlitbám v *Mateřském centru Klubičko* na Černém Mostě, rozsah působení ŘKC na území sídliště Černý Most také dokresluje činnost vedená Ing. Mgr. Marií Novákovou, která podporuje výuku náboženství na některých sídlištních základních školách a na faře v Kyjích.

³³ LOUTHAN, P. Re : KSP ČM – účast na bohoslužbách [elektronická pošta]. Message to : Margareta Krpcová. 14. srpna 2007. Osobní komunikace.

³⁴ BORGULOVÁ, M. Vánoční (nejen) rozjímání. *Listy Prahy 14*, 2005, č. 12, s. 16.

4.4 *Mezidenominační modlitební činnost*

4.4.1 **Mezinárodní dům modlitby Praha**

Projekt Mezinárodního domu modlitby Praha (IHOPP) začal v červnu 2002 v Praze dvouhodinovou modlitební stráží skupinky křesťanů, která na konferenci *Nádoba a Loutna* v Bratislavě přijala „impulz“ k zahájení nepřetržité modlitební stráže od Mezinárodního domu modliteb v Kansas City. V témže roce darovala česko-australská křesťanka pozemek v hodnotě několika milionů korun na vybudování pražského modlitebního centra. Tento dar umožnil vzniknout Nadaci IHOPP, která financuje modlitební projekt v Praze, ale i další zahraniční projekty.³⁵

Podle informací Martina Kouklíka z IHOPP³⁶ je výstavba modlitebního domu v blízkosti sídliště Černý Most ve fázi zpracování projektu a jednání s úřady. Vize modlitebního domu, který má vzniknout, je poskytování prostoru pro rozvoj kreativity křesťanů. Součástí modlitebního domu bude proto kromě místnosti pro nepřetržitou adorační stráž také jedno křídlo pro hudební aktivity a druhé křídlo pro manuální tvůrčí činnost.

V současné době se křesťané v Praze scházejí k pravidelným modlitbám třikrát v týdnu, mj. v Komunitním centru Klubíčko uprostřed sídliště Černý Most. Jako organizátoři se na vedení chval a uctívání podílí anglický sbor Prague Christian Fellowship a Křesťanské společenství Praha, modliteb se pravidelně účastní lidé z římskokatolické církve, Evangelické církve metodistické, Církve bratrské, Křesťanského společenství a Slova života. Setkání se pravidelně účastní okolo 10 věřících různých denominací.³⁷

³⁵ Dostupné na WWW: <<http://www.ihopp.org/cz/o-nas>>.

³⁶ Osobní rozhovor z 1. července 2007.

³⁷ Tamtéž.

4.4.2 Modlitební setkání

Vedle působení Mezinárodního domu modlitby se přímo v oblasti Černého Mostu setkávají věřící různých denominací ke společným modlitbám za sídliště. Od roku 2005 probíhají zhruba třikrát ročně modlitební pochody za tuto část Prahy. Pochodů se účastní přibližně třicet věřících z Křesťanského společenství Praha, Církve bratrské, římskokatolické církve a Slova života.

Měsíčně se modlitebníci schází na takzvaném *Modlitebním setkávání na kopci*, uprostřed sídlištního komplexu. I zde jde o denominační aktivitu, která probíhá pravidelně již několik let.

5 EVANGELIZAČNÍ ÚSILÍ CÍRKVÍ

Pojem *evangelizační úsilí církvi* můžeme chápat mnoha způsoby, neboť obsah tohoto termínu je nejen v katolické teologii velmi široký. Pro účely této práce si dovolím tento termín podstatně zúžit, vzhledem ke zdrojům v této práci použitým a k celkovému zaměření práce, na pouhé *misi ad gentes*. Stejně jako v pojmu „růst“ církve si nekladu za cíl srovnávat „růst“ církve v jejím nejširším smyslu, tak ani evangelizační úsilí církvi nechápu pro účely této práce v jeho všeobecném rozsahu, ale v užším slova smyslu jako aktivity zvláště zaměřené na hlásání evangelia.³⁸

Již z čísel popisujících růst počtu obyvatel v městské části Praha 14

³⁸ Evangelizace je zvěstování evangelia. Slovo *evangelium* pochází z řečtiny a doslovně by se dalo přeložit jako „radostná zvěst“. Základ této radostné zvěsti můžeme najít např. v 1. Kor. 15,1–4: „Připomínám vám, bratři, evangelium, které jsem vám kázal, které jste přijali a v němž stojíte, skrze něž také docházíte spasení (pokud se držíte slova, které jsem vám kázal – jinak byste uvěřili nadarmo). Předal jsem vám totiž především to, co jsem také přijal: že Kristus zemřel za naše hříchy podle Písem a že byl pohřben a třetího dne byl vzkříšen podle Písem.“ Hlavním cílem zvěstování evangelia je přivést lidi ke znovuzrození. (podle knihy L. Ondráčka *Jak zvěstovat evangelium*, dostupné na WWW: <http://www.praha.kaes.cz/view.php?cislocianku=2004020705>>).

a počtu věřících na tomto území můžeme odhadovat, že výše zmíněná evangelizační činnost v této oblasti je velice obtížná a vyžaduje od misijních pracovníků značnou trpělivost a vytrvalost. Všechny církve zde působící se snaží být otevřené pro obyvatele sídliště. Jde však o proces proměny smýšlení nejen obyvatel samotných, ale také aktivních věřících z jednotlivých církevních společenství. Zajímavě se k jevu otevřenosti církve po roce 1989 vyslovil kazatel CB ČM Ing. Tomáš Grulich:

„... je to vyjádřeno jako přání. Chceme být. Cítíme, že by nebylo upřímné prohlásit, že jsme otevřenými sbory. Je to zápas. Zápas, který není jednoduchý, který bolí. Na jednu stranu toužíme po tom, aby naše sbory byly otevřené pro různé lidi, na druhou stranu se bojíme ztráty našeho vlastního bezpečí, které ve sboru máme. Tímto rozporem je poznamenáno celé naše evangelizační úsilí.“³⁹

V tomto směru se představitelé některých náboženských společenství na sídlišti podivuhodně shodují. V anonymitě sídliště je podle jejich slov velmi obtížné zastavit člověka a oslovit jej. Přesto jakoby právě tento osobní přístup byl jediný „úspěšný“ při zvěstování. Jako příklad této skutečnosti zde uvádím podrobné svědectví o počátcích působení CB ČM, neboť velmi podobné zkušenosti posléze zmiňovali také představitelé dalších křesťanských společenství působících na sídlišti Černý Most.⁴⁰

5.1 Počátek evangelizačního úsilí v CB ČM

Evangelizační programy CB ČM byly zahájeny již na počátku existence sboru v roce 2000. Misijní pracovníci manželé Karel a Sue Šustkovi v roce 1999 začali oslovovat obyvatele sídliště metodou, kterou dříve rozvíjeli v organizaci *Nový život*⁴¹, tedy nabídkou videokazet s filmem *Ježíš* a knih *Více než tesař*.

³⁹ Rozhovor s bratrem Tomášem Grulichem. *Bratrská rodina*, roč. 1995. Archiv CB ČM.

⁴⁰ HRDINKA, J. Re: Bakalářská práce [elektronická pošta]. Message to : Margareta Krpcová. 16. srpna 2003. Osobní komunikace. Viz příloha III. ŠUSTEK, K. *Modlitební dopis z 9. 12. 1999*. Archiv CB ČM.

⁴¹ Viz WWW: <<http://www.novyzivot.cz/>>.

Letáky byly poštovní službou rozneseny celkem do 7700 domácností. Tento způsob zvolili manželé Šustkovi s ohledem na existenci administrativního a ubytovacího centra Svědků Strážné věže přímo na sídlišti, kvůli níž by byla evangelizace od dveří ke dveřím pravděpodobně zaměňována s činností Svědků Jehovových.⁴² Z celkového množství zaslaných letáků si videokazetu nebo knihu objednalo celkem 102 zájemců, z čehož 72 obdrželo dárek osobně a 30 z nich souhlasilo s druhou návštěvou a vyplněním ankety. Dvanácti z nich bylo možné osobně vysvětlit evangelium a čtyři z nich uvěřili v Pána Ježíše.⁴³ Podobný způsob šíření evangelia na sídlišti Černý Most zvolili také představitelé CASD, výsledky však byly také početně malé.⁴⁴

Manželé Šustkovi také zvali obyvatele sídliště Černý Most na výuku angličtiny, která probíhala na základě anglické verze filmu *Ježíš*. V roce 2000 ze šesti přihlášených účastnic dokončily kurz dvě. Hned v následujícím roce se počet účastníků zvýšil a vznikly tak dvě skupinky studia angličtiny. Souběžně s tím byla zahájena biblická studia s novými věřícími (2–3 studenti) a biblické studium pro ženy, kterého se v roce 2001 účastnily čtyři ženy.⁴⁵

Americká misionářka v témže roce zahájila také biblické programy pro děti v *Mateřském centru Klubíčko*, ovšem s velmi malým ohlasem.

Jedním z celosvětově nejúspěšnějších programů, který se zabývá studiem křesťanských principů a je určený pro širokou veřejnost, jsou *Kurzy Alfa*⁴⁶, jejichž myšlenka vznikla ve Velké Británii. Ve svých počátcích evangelizačního úsilí je Církev bratrská Černý Most poprvé pořádala v upravené formě v roce 2001 pod názvem *Kurzy Abba*. Celkem deseti setkání po dobu tří měsíců se účastnilo průměrně 15 osob, mnozí z řad účastníků biblického studia či studia angličtiny.⁴⁷

⁴² ŠUSTEK, K. *Modlitební dopis z 9. 12. 1999*. Archiv CB ČM.

⁴³ Tamtéž.

⁴⁴ HRDINKA, J. Re: Bakalářská práce [elektronická pošta]. Message to : Margareta Krpcová. 16. srpna 2003. Osobní komunikace. Viz příloha III.

⁴⁵ ŠUSTEK, K. *Modlitební dopis z 9. 12. 1999*. Archiv CB ČM.

⁴⁶ Viz WWW: <<http://www.kurzylfa.cz/>>.

⁴⁷ ŠUSTEK, K. *Modlitební dopis z 9. 12. 1999*. Archiv CB ČM.

5.2 *Biblická studia pro veřejnost*

Studium Bible pro veřejnost probíhalo s přestávkami od září 2003 do roku 2006. Do vedení byl zapojen mj. ředitel ETS Karel Taschner (2004) a také student ETS a členové sboru CB ČM. Ze strany obyvatel sídliště se však neseťkala tato setkání s velkou odezvou.

Nepřavidelně se konaly také specificky zaměřené přednášky – např. v červnu roku 2005 přednášky s americkým křesťanským psychologem Danielem Greenem na téma *Jak zvládat konflikty v rodině*. Podobná témata jsou pro věřící i nevěřící velmi potřebná lákavá a většinou jsou provázena poměrně značným zájmem. Podobnou aktivitou jsou mimo jiné již zmíněné *Hovory* pořádané ŘKC v Galerii 14.

5.3 *Kurzy Alfa*

Církev bratrská Černý Most jako jediná církev na území sídliště pořádala *Kurzy Alfa*⁴⁸, poprvé již v roce 2001 (pod názvem *Kurzy Abba*), opakovaně pak v letech 2003, 2004 a 2006. S Kurzy bylo také spojeno promítání filmu *Ježíš* v únoru 2004. Šlo o největší evangelizační akci spojenou s promítáním nové české verze filmu *Ježíš*, která probíhala na celém území Prahy. Ve Village Cinemas jeho promítání pořádaly Církev bratrská Černý Most, Církev bratrská Horní Počernice a Křesťanské společenství Praha. Celkem deset projekcí proběhlo pro 150 a 250 účastníků a každý měl možnost vyplnit anketní lístek a objednat si film *Ježíš* či požádat o duchovní rozhovor. Další fází projektu pak bylo předávání videokazet a setkávání s lidmi, kteří o to projevíli zájem.⁴⁹

Přestože šlo o velkou možnost hlásat Kristovo evangelium lidem, anketní dotazy nakonec vyústily pouze v osobní rozhovory s některými účastníky

⁴⁸ Viz WWW: <<http://www.kurzylfa.cz/>>.

⁴⁹ Z deseti projekcí vzešlo 340 žádostí o videokazetu, některé kontakty byly předány do sborů, které měly k adresátům blíže, zbytek si rozdělily pořádající sbory, viz GRULICH, T. *Archiv CB ČM, sv. I*.

promítání. Ani uspořádáním Kurzů Alfa vzápětí po skončení veřejného promítání filmu, se nepodařilo na akci navázat soustavným biblickým studiem či jinou formou další podpory hlubšího studia biblického poselství. Na růst církevních společenství na sídlišti Černý Most tedy tato aktivita neměla znatelný vliv.⁵⁰

5.4 Programy pro děti a mládež

Jako potřebné, přesto v počátcích ne příliš navštěvované, se ukázaly biblické programy pro děti. Větší ohlas měly pak aktivity pro maminky s dětmi předškolního věku a letní tábory. Z nadšení rodičů dětí ve sboru CB ČM jsou organizovány celodenní hry pro děti, kam jsou zváni další účastníci na základě osobního doporučení. S podporou zvláště amerických věřících proběhla také řada evangelizačních akcí pro děti a mládež, na které se pak pokoušeli navázat čeští služebníci dlouhodobými programy.⁵¹

Nejvýznamnější aktivitou CB ČM určenou pro mládež je B-B klub, který od roku 2003 nepřetržitě poskytuje přístřeší zhruba deseti náctiletým. Součástí klubu je také výuka angličtiny, takže se od roku 2004 se CB ČM snaží pořádat English Camp a sportovní tábory.

5.5 Kulturní programy

Snahou navázat kontakty s obyvateli sídliště je vedeno pořádání různých kulturních programů. Od hudebních pořadů, jako například vystoupení

⁵⁰ GRULICH, T. *Archiv CB ČM, sv. I.*

⁵¹ S pozitivním ohlasem se setkala například týdenní akce s maňásky na školách na ČM 12.–17. 9. 2005, spojená s veřejnými představeními v zasedací místnosti Městského úřadu Prahy 14. Radnice pro tento účel zdarma pronajala své prostory a představení byla několikrát plná. Snahou celé akce bylo navázat nové kontakty s dětmi a rodiči na ČM pro zahájení dětského klubu. Dále proběhly víkendové a týdenní tábory (Indiánský příměstský tábor v roce 2003, Dětský tábor v roce 2004 ve Frymburku, v létě 2004 také Česko-německý tábor pro náctileté v Perninku u Karlových Varů a dětské minitábory v listopadu 2004 a 2005).

amerického worshipového zpěváka Chucka Allisona v roce 2004, nebo vánoční čajovny s živou bluesovou hudbou v roce 2006, až po pořady dokumentární (cyklus tří cestopisných přednášek v roce 2005). Účast na těchto akcích však zdaleka nesplnila očekávání, jak po cestopisných pořadech vyjádřil v jednom z modlitebních dopisů Pavel Trefný:

*... zdá se, že prozatím nebude tento způsob kontaktování a navazování vztahu s lidmi tou správnou cestou, neboť se přes plakáty, článek v novinách a pozvánky nepodařilo pozvat na tyto večery skoro žádné nové lidi...*⁵²

5.6 Aktivita v sociální a vzdělávací oblasti

Křesťanské společenství Praha – region Černý Most stejně jako katolická komunita na Černém Mostě vyvíjejí řadu aktivit zaměřených na děti a mládež, maminky s dětmi, dospělé, handicapované občany. Věřící stáli u založení komunitního centra *Motýlek*, *Mateřského centra Klubíčko*, křesťanského centra pro rodinu *Heřmánek*, spolupracují na projektech Domu dětí a mládeže Prahy 9 a řadě dalších programů. Mnohé neziskové organizace jim v tomto působení pomáhají i konkurují, takže zvláště v oblasti sociální je na sídlišti Černý Most celá řada volnočasových aktivit.⁵³

V souvislosti s výše uvedenými aktivitami církvi je nutno zdůraznit pravidelnou podporu, kterou jim poskytuje Městský úřad Prahy 14. Tato podpora je prokazována jednak formou grantů (granty na projekt *BB klub*, *Grant Partnerství*, podpora *Mateřského centra Klubíčko*, komunitního centra *Motýlek* atd.), dále pak poskytováním prostoru Galerie 14 pro pravidelné konání katolických bohoslužeb, setkání i divadelní představení s křesťanskou tematikou. Jistě tuto činnost povzbuzuje fakt, že dvě současné členky zastupitelstva městské části Prahy 14 jsou aktivní věřící.

⁵² TREFNÝ, P. *Modlitební dopis ze 7.6.2005*. Archiv CB ČM.

⁵³ Dostupné na WWW: <<http://www.praha14.cz/MC/praha14.htm>>.

6 AKTIVITY NEKŘEŠŤANSKÝCH NÁBOŽENSKÝCH SPOLEČENSTVÍ NA SÍDLIŠTI ČERNÝ MOST

6.1 *Muslimská komunita*

Nadace pro zřízení a provoz islámského centra v Praze s čelními osobnostmi Ing. Lazharem Maamrim a RNDr. Vladimírem Sáňkou zakoupila pozemek a postavila mešitu na území Prahy 14 v roce 1999. Od té doby se zde na pátečních bohoslužbách schází pravidelně okolo 300 účastníků, ve svátky a v období ramadánu i více.⁵⁴ Islámská nadace mimo pátečních bohoslužeb také organizuje řadu přednášek i pravidelnou výuku arabštiny.⁵⁵

6.2 *Náboženská společnost Svědkové Jehovovi*

Sídlo ústředí Svědků Jehovových v České republice se na sídlišti Černý Most nachází v Bryksově ulici od roku 1994 a jeho působení není omezeno pouze na oblast Prahy 14. Členové této organizace vyvíjejí mnoho aktivit nejen na území sídliště Černý Most, připravují studia, rozličné kurzy. V ústředí se také nachází knihovna Svědků Jehovových, kde se například koncem roku 2003 uskutečnila výstava představující dokumenty a předměty zachycující díla Svědků Jehovových od roku 1933. Činnost Svědků Jehovových je na sídlišti Černý Most nepřehlédnutelná, mj. i díky pravidelné distribuci letáčků a časopisů v blízkosti stanice metra Černý Most.

⁵⁴ VOJTÍŠEK, Z. Re : bakalářská práce – muslimská komunita [elektronická pošta]. Message to : Margareta Krpcová. 12. srpna 2007. Osobní komunikace. Viz příloha IV.

⁵⁵ Dostupné na WWW: <<http://www.praha.muslim.cz/index.html>>.

ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem si kladla za cíl zmapovat vznik, růst a působení křesťanských společenství na sídlišti Černý Most, zvláště pak ve třech rozměrech – z pohledu růstu počtu členů jednotlivých křesťanských církví a účasti na nedělních bohoslužbách, jednak z pohledu duchovní péče jednotlivých církví o věřící obyvatele sídliště a okolí, a dále o nevěřící obyvatele sídliště. Mým cílem bylo také zaznamenat způsoby spolupráce jednotlivých církví a hledat specifikum činnosti křesťanských církví na území sídliště Černý Most v sousedství velkých nekřesťanských náboženských společností.

Z pohledu růstu členů je jednoznačně nejrychleji rostoucím sborem od roku 2000 Církev bratrská Černý Most, která také založila novou stanici Církev bratrská Rajská Zahrada v roce 2006. Proto jsem se ve své práci zaměřila na tuto církev. Při pohledu na zdroje jejich členů však vyplývá, že tento růst je spojen ve značné míře s přechodem členů CB z jiných sborů, nejčastěji z důvodu změny bydliště, tedy na základě lokace sboru. Druhým důvodem velkého růstu tohoto církevního společenství je také množství narozených dětí.

Všechny křesťanské sbory vyvíjejí na území sídliště množství aktivit, ve kterých se velmi často doplňují, ale také se zaměřují na společné oblasti – péče o děti a mládež, programy pro maminky s dětmi, sportovní a kulturní akce. Tyto programy vyžadují velké nasazení, trpělivost i energii a jejich cílem je zvláště péče o člověka a budování vztahů. Vedoucí se též shodují na tom, že chybí dostatek dobrovolných pracovníků, kteří by byli schopni vytrvat a nepodlehnout počátečním neúspěchům. Ale podstatou církve nejsou její aktivity samy o sobě, jak se k tomu při svém pastoračním vystoupení v Galerii 14 vyjádřil také kardinál Miloslav Vlk:

*Ani ty vaše nádherné aktivity (...) to také ještě není základ. Ale základem každé komunity, především mladé a začínající, je tajemná, duchovní, reálná, přítomnost Krista zmrtvýchvstalého uprostřed komunity...*⁵⁶

Ve středu anonymního sídliště, kde není běžné to, co bychom nazvali „otevřenými domovy“, je samozřejmé, že první snahou církví bude nabízet každému bezpečný prostor ke sdílení, k navazování vztahů přátelství a tolerance. Všechny církve se snaží svým vlastním způsobem nabízet tento prostor. Skutečnost, kdo byl a je Ježíš, nesmí být však zakryta informacemi, kým jsme my či jednotlivé církevní sbory. Proto je potěšující spatřovat spolupráci jednotlivých církví na některých projektech (mateřská centra, programy pro děti a mládež atd.), stejně jako na duchovním životě společnosti (modlitební setkání, společné bohoslužby apod.).

Domnívám se, že v činnostech církví působících na Černém Mostě je nutno podpořit dva aspekty, které je odlišují od neziskových či státních organizací. Za prvé mám na mysli důkladnější péči a vedení samotných věřících, vyučování základním biblickým pravdám, které se pak v jejich životech stávají viditelnými pro okolí. Za druhé hlásání Božího slova nevěřícím, zvěstování evangelia prostřednictvím biblických studií, přednášek, veřejných diskusí, které nezastírají podstatu jednotné církve:

*„Jako hlasatelé evangelia bychom neměli předstupovat před věřící rozdělení a navzájem odloučení různými spory, protože tím dáváme jen špatný příklad; ale naopak, jako lidé zralé víry, kteří se přes možné určité vnitřní napětí dovedou navzájem shodnout, a to právě díky tomu, že společně, upřímně a nezištně hledají pravdu. Skutečně, osudy evangelizace jsou určitě svázány se svědectvím, jež církve vydává o své jednotě ... Chceme zde zdůraznit, že jednota mezi všemi křesťany je i cestou i nástrojem evangelizace. Rozdělení mezi křesťany naopak poškozuje i úspěch samotného Kristova díla.“*⁵⁷

⁵⁶ ŠMÍD, J. Z pastoračního vystoupení a besedy kardinála Vlka v Galerii. *Listy Prahy 14*, 2006, č. 5, s. 14.

⁵⁷ PAVEL VI. *Apoštolská exhortace Evangelii nuntiandi* (8. prosince 1975), 77: AAS 68 (1976), 69.

V oblasti sídliště Černý Most se skupiny Svědků Jehovových ani komunita muslimů neskrývají se svým učením, hlásají své přesvědčení a stávají se tak pro své okolí i určitým obrazem trpělivosti a pevnosti. Pozice křesťanských církví je o to složitější, pokud chtějí duchovně pečovat o obyvatele sídliště. Jsem však přesvědčena, že právě určitá bojovnost v kázání Krista, o které píše apoštol Pavel v *Listě Židům*, spolu s jednotnou modlitební podporou je pro šíření poselství evangelia a na sídlišti Černý Most stěžejní.

Proto i my, obklopeni takovým zástupem svědků, odhodme všecku přítěž i hřích, který se na nás tak snadno přichytí, a vytrvejme v běhu, jak je nám uloženo, s pohledem upřeným na Ježíše, který vede naši víru od počátku až do cíle.⁵⁸

⁵⁸ *Židům 12,1-2.*

Poznámka

V textu bylo použito citací z Písma svatého Starého a Nového zákona *podle ekumenického vydání z r. 1985.*

Seznam použité literatury

- 1 *Bible. Písmo svaté Starého a Nového zákona. Podle ekumenického vydání z r. 1985.* Praha: ČBS, 1991.
- 2 BENEŠ, B. a kol. (Komise pro vyjádření zásad CB) *Zásady Církve bratrské.* Praha: Oliva, 1997. ISBN 80-85942-24-0.
- 3 BORGULOVÁ, M. Vánoční (nejen) rozjímání. *Listy Prahy 14*, 2005, č. 12, s. 16.
- 4 DOLISTA, J.; MACHULA, T. *Teologie zápasící* in *Teologické texty*, 2003, č. 2. Dostupné na WWW: <http://www.teologicketexty.cz/index.php?s=clanek&kod=20041119214717&nadpis=Teologie-zapasici>.
- 5 DRÁPAL, D. Ke vzniku křesťanských společenství. [on-line], 10. ledna 2007, 14:08. Dostupné na WWW: <http://cs.christiantoday.com/article/dan-drapal-ke-vzniku-krestanskych-spolecenstvi/5118.htm>.
- 6 GRULICH, T. *Archiv CB ČM, sv. I.*
- 7 HRDINKA, J. Re: Bakalářská práce [elektronická pošta]. Message to : Margareta Krpcová. 16. srpna 2003. Osobní komunikace.
- 8 KOZÁK, L.; PROFANT, V. *Svědkové Jehovovi.* Dostupné na WWW: <http://sweb.cz/vit.p/streva/svedkove.html>.
- 9 LOUTHAN, P. Re : KSP ČM – ucast na bohoslužbach [elektronická pošta]. Message to : Margareta Krpcová. 14. srpna 2007. Osobní komunikace.
- 10 MARKUS, F. (pseudonym O. MÁDRA), *Modus moriendi der Kirche*, *Diakonia* 1977, 2, s. 115-119. Česky vyšlo v exilovém časopise *Studie*

- č. 69, 1980, s. 265-269 a v knize *Slovo o této době*, Zvon, Praha 1992, s. 237-242.
- 11 NEUNER, P. *Ekumenická teologie*. Praha : Vyšehrad, 2001. ISBN 80-7021-408-2, s. 131–132.
- 12 PAVEL VI. *Apoštolská exhortace Evangelii nuntiandi* (8. prosince 1975), 77: AAS 68 (1976), 69.
- 13 ŠMÍD, J. Z pastoračního vystoupení a besedy kardinála Vlka v Galerii. *Listy Prahy 14*, 2006, č. 5, s. 14.
- 14 ŠUSTEK, K. *Modlitební dopis z 9. 12. 1999*. Archiv CB ČM.
- 15 TREFNÝ, P. *Modlitební dopis ze 7.6.2005*. Archiv CB ČM.
- 16 TREFNÝ, P. *Potřeba zakládání sborů*. Praha, 2004. Ročníková práce. Evangelikální teologický seminář. Katedra praktické teologie. Vedoucí práce T. Grulich.
- 17 VOJTÍŠEK, Z. Re : bakalářská práce – muslimská komunita [elektronická pošta]. Message to : Margareta Krpcová. 12. srpna 2007. Osobní komunikace.
- 18 VOJTÍŠEK, Z. Český boj o mešity. *Dingir*, 2006, č. 1, s. 20.

Internetové adresy:

<http://www.cb.cz/cerny.most>

<http://www.ihopp.org/cz/o-nas>

[https://katalog.apha.cz/web/katalog_detail.php?sablona_soubor=detail/farnosti_detail.xml¶metry\[farnosti\]\[id\]=852](https://katalog.apha.cz/web/katalog_detail.php?sablona_soubor=detail/farnosti_detail.xml¶metry[farnosti][id]=852)

<http://www.kurzylfa.cz/>

<http://www.novyzivot.cz/>

<http://www.praha.kaes.cz/view.php?cisloclanku=2004020705>

<http://www.praha.muslim.cz/index.html>

<http://www.praha14.cz/MC/praha14.htm>

Další časopisy a novinové články z GRULICH, T. *Archiv CB ČM, sv. I.:*
Areál ve Chvalech je alternativou, jak využít volný čas. *MF DNES, Mimořádná
inzertní příloha C/11*, Praha: 31. října 2003.
Rozhovor s bratrem Tomášem Grulichem. *Bratrská rodina*, roč. 1995. Archiv
CB ČM.

Seznam zkratk

CASD – Církev adventistů sedmého dne
CB ČM – Církev bratrská Černý Most
CB RZ – Církev bratrská Rajská Zahrada
ČM – Černý Most
ETS – Evangelikální teologický seminář
ICP – International Church of Prague
IHOPP – International House of Prayer Prague (Mezinárodní dům modlitby
Praha)
KSP ČM – Křesťanské společenství Praha – region Černý Most
LRS – Léčebné rehabilitační středisko
PTH – Pražský Tyrannus Hall
RCB – Rada Církve bratrské
ŘKF – Římskokatolická farnost

Seznam příloh

Příloha I – Graf 3: Počet účastníků bohoslužeb církví na ČM v roce 2006

Příloha II – Graf 4: Počet účastníků bohoslužeb CB ČM v letech 2000–2006

Příloha III - Dopis představitele CASD Mgr. Josefa Hrdinky, Ph.D

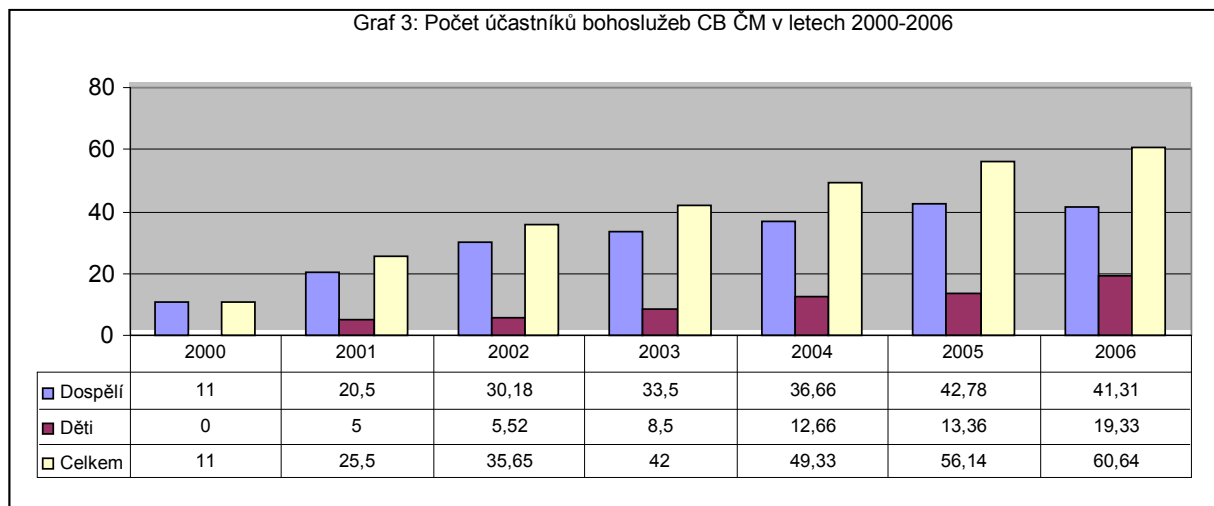
Příloha IV - Dopis odborníka na problematiku sekt PhDr. Zdeňka Vojtíška

Příloha V - Dopis představitele Křesťanského společenství Praha – region Černý
Most Pavla Louthana

Přílohy

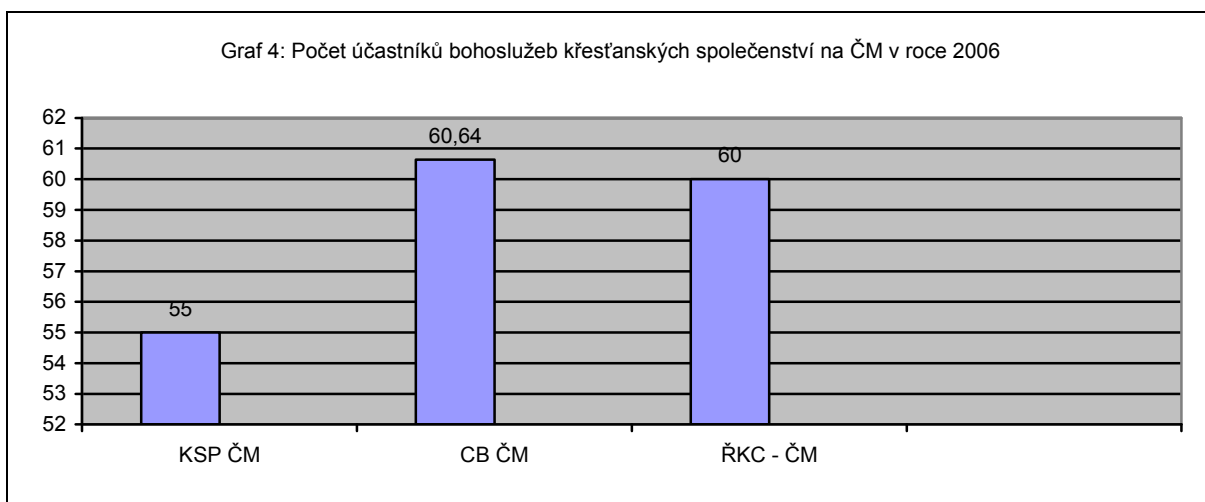
Příloha I – Počet účastníků bohoslužeb CB ČM v letech 2000–2006

(Zdroj: GRULICH, T. *Archiv CB ČM, sv. I*)

CB ČM je bezesporu nejrychleji rostoucí křesťanskou společností na území sídliště ČM. Od jejího založení roku 2000 do roku 2006 se počet účastníků bohoslužeb zvýšil téměř šestinásobně. Jedním z důvodů takového růstu je mimo jiné i nabízená péče o děti, včetně nejmenších, v průběhu bohoslužeb, a nadstandardní zázemí sboru (tělocvična, kuchyň apod.).

Příloha II – Počet účastníků bohoslužeb křesťanských společenství na sídlišti Černý Most v Praze 14 v roce 2006

Na rozdíl od CB ČM nezaznamenávají ostatní křesťanská společenství tak velký nárůst účastníků bohoslužeb. Jejich počet mezi lety 2003 a 2006 zůstává na téměř shodné hodnotě 55-60 (ŘKC a KSP ČM⁵⁹).

⁵⁹ LOUTHAN, P. Re : KSP ČM – účast na bohoslužbách [elektronická pošta]. Message to : Margareta Krpčová. 14. srpna 2007. Osobní komunikace. Viz příloha V.

Příloha III

Dopis představitele CASD Mgr. Josefa Hrdinky, Ph.D.⁶⁰ o působení členů církve na sídlišti Černý Most (HRDINKA, J. Re: Bakalářská práce [elektronická pošta]. Message to : Margareta Krpcová. 16. srpna 2003. Osobní komunikace.):

Vážená slečno Krpcová,

(...) Pokusím se Vám napsat několik svých postřehů ohledně aktivit naší církve.

(...) Já se svojí rodinou jsme se na sídliště nastěhovali asi před 10 léty. Mezitím se na sídliště přistěhovalo několik dalších členů Církve adventistů. Jelikož jsme misijně orientované společenství, považovali jsme za přirozené začít vyvíjet nějaké evangelizační aktivity pro obyvatele tohoto „města“. Náš nejbližší sbor se nachází poměrně daleko – ve Strašnicích, kam je dost obtížné zvát na bohoslužby lidi, kteří se o křesťanství zajímají. Jelikož na tomto sídlišti není dostatek vhodných prostor k vytvoření zázemí, nejschůdnějším začátkem se nám jevílo vytvořit „biblickou studijní skupinku“ v rodinném prostředí, kam začneme zvát své přátele a známé, abychom jim představili dobrou zvěst o Ježíši Kristu. Jádro této skupiny tvoří několik členů naší církve a jejich známých. Scházeli jsme se každý týden pravidelně v určenou hodinu střídavě v několika bytech, kde jsme společně průběžně studovali některé biblické knihy a jejich témata. Průběh setkání byl velmi prostý: úvodní rozhovor s malým pohoštěním, modlitba před čtením Písma, přečtení dané pasáže a diskuse o zajímavých detailech (všichni), shrnutí a vyzvednutí zásadních pravd a o jejich aplikaci do života (kazatel), modlitba, organizační informace a úkoly. Tímto způsobem jsme se scházeli několik let a naší skupinou prošla řada lidí, kteří byli blíže seznámeni se zvěstí Písma. Naším plánem je začít (pravděpodobně na přelomu roku 2007/8 na vhodném místě pravidelné setkávání (nadneseně bohoslužby) s cílem vést dále k Bohu lidi, kteří byli osloveni v rámci naší skupiny. Modlíme se za to a plánujeme to ve spolupráci

⁶⁰ Mgr. Josef Hrdinka, Ph.D. (* 1950) po vystudování fakulty sociálních věd UK působil jako učitel teologického semináře, unijní vedoucí oddělení komunikace, a vedoucí komunikace a diakonie v českém sdružení. Od roku 2004 je tajemník unie CASD, vedoucí kazatelského oddělení.

se sborem ve Strašnicích a se členy bydlicími v dalších blízkých čtvrtích Prahy. (...) Vzhledem k nesourodé a zatím sociálně nepropojené struktuře obyvatel sídliště Černým Most I. a II., se nám jeví, že nejméně úspěšné jsou aktivity "propagované" reklamními letáky a plakáty (zvali jsme na přednáškové cykly evangelistů a na akci Nový život 2000 - nabídka videokazet Ježíš). Odezvy byly minimální. Na druhé straně se nám osvědčil osobní kontakt věřících se svými sousedy a přáteli (ze zaměstnání, ze zájmových aktivit). Jako církve také pořádáme ("zdravotně-evangelizační aktivity" - přednášky, ochutnávky zdravé výživy apod.), které jsou svojí úspěšností asi uprostřed. Lidé se zajímají o své zdraví (stres, strava, manželství) a potažmo i o biblické postoje k nim. (...)

Příloha IV

Dopis odborníka na problematiku sekt PhDr. Zdeňka Vojtíška⁶¹ o pátečních bohoslužbách, které se konají v mešitě na Černém Mostě (VOJTÍŠEK, Z. Re : bakalářská práce – muslimská komunita [elektronická pošta]. Message to: Margareta Krpcová. 12. srpna 2007. Osobní komunikace.):

Vazena pani kolegyne,

(...)

Ve který cas - v patek, nyní asi v pul jedne, ale to se meni - uz jsem take zazil

12. i 13. hodinu.

Mimochodem - klidne se tam bezte podivat. Zenam samozrejme není vstup zakazan, jenom budete muset byt v zenske casti mesity a kazani uslysíte jen reprodukovane. Muzete navazat styk s ceskymi muslimkami

(...) bezne chodiva asi 300 muslimu, ve svatky a v ramadanu vic. (...)

Aktivít je vic - v sobotu byvají prednasky, pres tyden vyuka arabstiny, ale jiste i dalsi.

(...)

Pozdravy

Zdenek Vojtisek

⁶¹ PhDr. Zdeněk Vojtíšek (* 1963) je přední český odborník v oblasti studia sekt a nových náboženských směrů. Je odborný asistent na katedře psychosociálních věd a speciální etiky Husitské teologické fakulty UK a zakládajícím členem a mluvčím Společnosti pro studium sekt a nových náboženských směrů.

Příloha V

Dopis představitele Křesťanského společenství Praha – region Černý Most Pavla Louthana o počtu účastníků bohoslužeb a členů sboru působícího na sídlišti Černý Most (LOUTHAN, P. Re : KSP ČM – účast na bohoslužbách [elektronická pošta]. Message to : Margareta Krpcová. 14. srpna 2007. Osobní komunikace.):

Přeji Vám pěkný den,

odpovídám na Vaše dotazy:

*1) počtu členů KS Černý Most od jeho příchodu na Černý Most
KS Praha - reg. ČM byl ustanoven v září 2003 a počet členů se příliš
nezměnil*

- na začátku nás bylo 26 dospělých, 7 pokřtěných dětí do 18 let,

21 nepokřtěných dětí do 18 let

- dnes : 27 dospělých, 10 pokřtěných dětí do 18 let, 23 nepokřtěných dětí do 18 let

2) a počtu účastníků na bohoslužbách (alespoň přibližný odhad)

kolem 20 dospělých a 25 dětí

Bůh Vám žehnej

Pavel Louthan

ABSTRAKT

KRPCOVÁ, M. *Vznik, růst a působení křesťanských společenství na sídlišti Černý Most v Praze 14. Se zaměřením na Církev bratrskou.* České Budějovice 2007.

Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Katedra filozofie a religionistiky.

Vedoucí práce Doc. Mgr. J. Vokoun, Th.D.

Klíčové pojmy: křesťanská společenství, církve, farnost, bohoslužba, evangelizační úsilí, církevní organizace, křesťanské hodnoty, muslimská komunita

Na sídlišti Černý Most v Praze 14 působí od roku 2000 čtyři křesťanská společenství – Církev bratrská, Křesťanské společenství Praha, římskokatolická církev a Církev adventistů sedmého dne. V práci popisují vznik, růst a aktivity těchto společenství v letech 2000 až 2007, se zaměřením na Církev bratrskou.

V první části práce charakterizují jednotlivé církve obecně, jejich příchod na sídliště a jejich velikost. V dalších kapitolách pak zmiňují aktivity církví zaměřené na péči o věřící a na jejich evangelizační úsilí. Zajímavá je vzájemná spolupráce církví i spolupráce a podpora ze strany Městského úřadu Prahy 14 v oblasti vzdělávací a sociální. Celkový přehled situace na sídli Černý Most stručně doplňují o aktivity muslimské komunity a ústředí Svědků Jehovových. Celkové duchovní působení křesťanských komunit je v oblasti anonymního sídliště velmi náročné.

Abstract

Rise, Growth and Activities of Christian Communities in the Černý Most Housing Development in Prague 14. Focusing on the Church of Brethren.

Key terms: Christian communities, churches, parish, church service, evangelistic effort, church organization, Christian values, Muslim community

There have been four Christian churches active in the area of Černý Most housing development in Prague 14 since 2000 – the Church of Brethren, Christian Community Prague, Roman Catholic Church and the Seventh-Day Adventist Church. The work describes the rise, growth and activities of these communities between years 2000 and 2007, focusing on the Church of Brethren.

The first part generally characterizes the churches, their rise and size. Next I described the churches' activities focusing on the care of believers and their evangelistic effort. The next interesting fact is the cooperation of the churches and support of their educational and social activities from the Municipal Office of Prague 14. To give the total view of the religious atmosphere in Černý Most I also mentioned activities of the Muslim community and the Jehovah's Witnesses central office. Therefore the overall position of Christian communities in the anonymous environment of the housing development is found very demanding.